

Talepapir

Arrangement: Samrådsspørgsmål AD-AE

Hvornår: 15. september 2022 (kl. 10-11)

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål AD:

[Vil ministeren kommentere artiklen "278 ukrainere har fået afslag på særlov: Rejste for tidligt" fra Berlingske den 22. august 2022, og i den forbindelse redegøre for det hensigtsmæssige i at sende ukrainere, der er på flugt på udrejsecenter eller ud af Danmark?]

24. august 2022

Sags nr. 2022 - 11830
Akt-id 2063634

Spørgsmål AE:

Vil ministeren redegøre for og kommentere på sagen om Daryna Ruzhytska og Oleksii Ruzhytskyi, som præsenteret i artiklen "Ukrainsk familie med nyfødt barn har fået afslag på ophold: - Jeg græd som et barn" fra TV2 den 7. august 2022 og redegøre for beslutningen om at sende dem ud af Danmark, samt om ministeren mener, at en sådan udsendelse er hensigtsmæssigt i lyset af de konkrete omstændigheder i parrets sag?]

Svar:

[Indledning]

Tak til formanden for ordet og til udvalget for invitationen og spørgsmålene.

Jeg kender ikke detaljerne i de enkelte sager, hvor der er meddelt afslag efter særloven, men det gør naturligvis indtryk på mig at høre om familier, der er ulykkelige over deres situation.

Med særloven skabte vi et særligt og nyt opholdsgrundlag, og der var i Folketinget bred enighed om at fastsætte nogle klare rammer - det vi kalder for objektive kriterier – for, hvem der skulle være omfattet.

Det vil jeg gerne uddybe.

[Baggrund for særloven]

Ruslands invasion af Ukraine den 24. februar 2022 har medført en helt ekstraordinær situation i Danmark og resten af Europa, hvor vi har oplevet et meget stort pres på vores grænser, i indkvarteringssystemet og i kommunerne.

På baggrund af den ekstraordinære situation har vi, ligesom vores europæiske naboer, besluttet at yde en særlig

indsats over for fordrevne fra Ukraine. Indsatsen skal samtidig forhindre, at de europæiske asylsystemer kommer under et så stort pres, at det ikke længere er muligt at følge med.

Derfor vedtog Folketinget særloven om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine. Særloven giver mulighed for, at der med kort sagsbehandling og ud fra en række helt objektive kriterier kan meddeles en midlertidig opholdstilladelse til fordrevne fra Ukraine – uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at blive meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens regler.

Reglerne adskiller sig således i betydeligt omfang fra - og skal ikke forveksles med - med de almindelige regler i udlændingeloven, herunder reglerne om asyl, hvor der skal tages stilling til ansøgerens individuelle situation.

Afgrænsningen af, hvem der kan få opholdstilladelse efter særloven, er klar. Og det betyder også, at der vil være personer, der får afslag. Det er eksempelvis de personer, der er udrejst før den 1. februar 2022. Ligesom det kan være

personer, der allerede har en opholdstilladelse i et andet land uden for Ukraine.

Det var ikke hensigten med særloven, at personer, der er udrejst fra Ukraine *før* invasionen, eller som måske opholder sig, bor og arbejder i et andet land, skulle omfattes.

[Baggrund for skæringsdato]

Når det kommer til skæringsdatoen, så var der i forbindelse med vedtagelsen af særloven bred enighed i Folketinget om at fastsætte en fast skæringsdato for, hvornår man tidligst skal være udrejst af Ukraine for at være omfattet af særloven.

Skæringsdatoen i særloven var oprindeligt fastsat til datoen for den russiske invasion, den 24. februar 2022. For så vidt angår EU-Rådets beslutning [af 4. marts om indførelse af midlertidig beskyttelse] besluttede de deltagende lande ligeledes at fastsatte en fast skæringsdato for, hvornår man skulle være udrejst af Ukraine for at være omfattet af beslutningen. Denne dato blev som udgangspunkt fastsat til den 24. februar 2022.

Folketinget vedtog i juni måned at ændre skæringsdatoen til den 1. februar 2022. Ændringen blev som bekendt foretaget, da der var enighed om, at skæringsdatoen ikke skulle være så skarp, at personer, der var udrejst f.eks. som følge af kortere ferieophold, skulle afskæres fra opholdstilladelse.

Skæringsdatoen den 1. februar 2022 er fastsat ud fra det udgangspunkt, at ferierejser 'normalvis' har en varighed på 1-3 uger.

Om skæringsdatoen er den 24. eller 1. februar 2022, ændrer ikke på, at vi hele tiden har vidst, at nogle personer ikke ville opfylde betingelserne i særloven og derfor i stedet vil være henvist til at søge om opholdstilladelse efter de almindelige regler i udlændingeloven. Det har været en præmis fra starten. Og jeg mener generelt, at det er hensigtsmæssigt, at der er nogle klare – og objektive – rammer for, hvem særloven omfatter. Det har bl.a. også været medvirkende til, at myndighedernes har kunne behandlet så mange sager på kort tid.

Jeg mener samlet set, at vi har fundet en god balance i den nuværende skæringsdato. Men det betyder ikke, at jeg

ikke vil deltage i en diskussion om skæringsdatoen igen, hvis der fra Folketingets partier er interesse heri.

[Den konkrete sag]

For så vidt angår den konkrete sag, der henvises til i spørgsmålene, kan jeg af hensyn til familien ikke redegøre nærmere for sagens detaljer.

Men det fremgår af artiklen fra TV2, at familien udrejste af Ukraine den 25. januar 2022 og af den grund er meddelt afslag på opholdstilladelse efter særloven.

Carl Valentin spørger til det hensigtsmæssige i at udsende en familie af landet. Som jeg har sagt tidligere i dag, bygger særloven på objektive kriterier, og det er således ikke afgørende for at blive meddelt opholdstilladelse efter særloven, om der forligger konkrete omstændigheder i sagerne, herunder en vurdering af det hensigtsmæssige i at henvise personerne til udrejse af landet.

Det er op til udlændingemyndighederne at vurdere, hvorvidt en udlænding opfylder betingelserne for at opholde sig i Danmark – eller kan henvises til at forlade landet –

og jeg hverken kan eller vil blande mig i, hvordan myndighederne skal afgøre konkrete sager. Dette gælder uanset det opholdsgrundlag, der ansøges om.

[Konsekvenserne af et afslag]

I spørgsmålet er der også fokus på konsekvenserne af et endeligt afslag på opholdstilladelse efter særloven.

Her er udgangspunktet ens for alle udlændinge, der ikke har lovligt ophold i Danmark. Nemlig en pligt til at udrejse.

Konsekvenserne ved ikke at udrejse frivilligt kan – ligesom for øvrige udlændinge uden lovligt ophold – være, at man pålægges at tage ophold på et udrejsecenter og at give møde på bestemte tidspunkter [den såkaldte opholds- og meldepligt].

Af praktiske grunde gennemføres der lige nu ikke tvangsmæssige udsendelser til Ukraine. [Det skyldes bl.a., at luftrummet er lukket, og at ikke-frivillige udsendelser som det klare udgangspunkt sker med fly.]

Tak for ordet.